

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 26 Ionawr 2022

Amser y cyfarfod: 13.30

48(v3)

Cynhelir y cyfarfod hwn drwy gynhadledd fideo.

Mae'r Llywydd yn hysbysu, yn unol â Rheol Sefydlog 34.15, fod y cyhoedd wedi eu gwahardd rhag bod yn bresennol yn y Cyfarfod Llawn hwn, fel sy'n ofynnol er mwyn diogelu iechyd y cyhoedd. Bydd y cyfarfod yn parhau i gael ei ddarlledu'n fyw a bydd cofnod o'r trafodion yn cael ei gyhoeddi yn y ffordd arferol.

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Newid Hinsawdd

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i Weinidog y Gymraeg ac Addysg

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

3 Cwestiynau Amserol

(0 munud)

Ni chafwyd unrhyw Gwestiynau Amserol.

4 Datganiadau 90 Eiliad

(5 munud)

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 10.5 i benodi Ombwdsmon

Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

(5 munud)

NDM7893 [Peredur Owen Griffiths \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn mynegi ei diolchgarwch am gyfraniad Nick Bennett yn ystod ei dymor yn swydd Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

2. Yn unol â Rheol Sefydlog 10.5 a, gan weithredu o dan baragraff 1 i Atodlen 1 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019, yn enwebu Michelle Morris i'w phenodi i swydd Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru gan Ei Mawrhydi am dymor o saith mlynedd i ddechrau ar 1 Ebrill 2022.

Dogfen ategol:

[Adroddiad y Pwyllgor Cyllid](#)

6 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Trafnidiaeth gyhoeddus mewn ardaloedd gwledig

(60 munud)

NDM7880

[James Evans \(Brycheiniog a Sir Faesyfed\)](#)

[Mabon ap Gwynfor \(Dwyfor Meirionnydd\)](#)

[Natasha Asghar \(Dwyrain De Cymru\)](#)

[Carolyn Thomas \(Gogledd Cymru\)](#)

[Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

[Rhys ab Owen \(Canol De Cymru\)](#)

[Samuel Kurtz \(Gorllewin Caerfyrddin a De Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi y cymerwyd 101 miliwn o deithiau bws yng Nghymru yn 2018/19, o'i gymharu â 129 miliwn yn 2004/05.
2. Yn nodi ymhellach nad oes gan 23 y cant o bobl yng Nghymru fynediad at gar neu fan.
3. Yn cydnabod bod trafnidiaeth gyhoeddus yn hanfodol yng nghefn gwlad Cymru i atal pobl rhag teimlo'n unig ac ynysig.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
 - a) darparu cyllid hirdymor cynaliadwy i awdurdodau lleol er mwyn gwella gwasanaethau bysiau gwledig;
 - b) sicrhau bod cynghorau gwledig yn cael cyfran deg o fuddsoddiad yn y dyfodol ar gyfer trafnidiaeth gyhoeddus a chynlluniau teithio llesol;
 - c) gwarantu bod Strategaeth Fysiau Genedlaethol Cymru yn ystyried heriau unigryw trafnidiaeth gyhoeddus yng nghefn gwlad Cymru.
 - d) blaenoriaethu buddsoddi mewn cerbydau trafnidiaeth gyhoeddus nad ydynt yn achosi allyriadau mewn ardaloedd gwledig.

Cefnogwyr:

[Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

[Peter Fox \(Mynwy\)](#)

Cyflwynwyd y gwelliant a ganlyn:

Gwelliant 1

[Alun Davies \(Blaenau Gwent\)](#)

[Hefin David \(Caerffili\)](#)

[Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

[Rhys ab Owen \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn cydnabod y difrod a wnaed drwy breifateiddio gwasanaethau bysiau yn y 1980au ac yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflwyno deddfwriaeth i ail-reoleiddio gwasanaethau bysiau fel mater o frys yn y Senedd hon.

Cefnogwr:

[Carolyn Thomas \(Gogledd Cymru\)](#)

7 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Effaith Covid ar addysg

(60 munud)

NDM7895 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn gresynu at effaith andwyol cyfyngiadau COVID-19 ar blant a phobl ifanc ledled Cymru, gan gynnwys:

a) dysgwyr yng Nghymru yn colli mwy o ddyddiau o'u haddysg na dysgwyr mewn rhannau eraill o'r DU yn ystod y pandemig;

b) casgliad Estyn bod holl sgiliau mathemateg, darllen, iaith Gymraeg a chymdeithasol dysgwyr wedi dioddef o ganlyniad i gau ysgolion.

2. Yn nodi'r diffyg parhaus o ran cyllid fesul disgybl yng Nghymru o'i chymharu â rhannau eraill o'r DU.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau i oresgyn effaith y pandemig ar ddysgwyr Cymru er mwyn sicrhau y gall pob person ifanc gyrraedd ei botensial, drwy:

a) gwarantu y bydd ysgolion yn aros ar agor;

b) cael gwared ar y gofyniad i wisgo gorchuddion wyneb mewn ysgolion a cholegau cyn gynted â phosibl;

c) cyflymu'r broses o gyflwyno addasiadau awyru gwell mewn amgylcheddau dysgu;

d) codi'r gwastad o ran cyllid ysgolion ledled Cymru i fynd i'r afael â'r diffyg yng Nghymru o'i chymharu â chenhedloedd eraill y DU.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Lesley Griffiths \(Wrecsam\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

1. Yn gresynu at effaith andwyol COVID-19 ar ddysgu a lles plant a phobl ifanc.
2. Yn credu bod yn rhaid i Lywodraeth Cymru barhau i gymryd camau priodol i sicrhau bod addysgu wyneb yn wyneb yn cael ei flaenoriaethu a bod yn rhaid gwneud penderfyniadau i leihau mesurau diogelu rhag COVID mewn ysgolion yn unol â'r data.
3. Yn credu bod blaenoriaethu lles disgyblion a staff yn hanfodol wrth i ni ymateb i'r pandemig.
4. Yn nodi canfyddiadau'r Sefydliad Polisi Addysg bod Cymru'n gwario'r swm mwyaf fesul disgybl ar adfer addysg yn y DU.
5. Yn croesawu bod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi'n ddiweddar:
 - a) £50 miliwn o gyllid cyfalaf ychwanegol i alluogi ysgolion i ymgymryd â gwaith atgyweirio a gwella, gan ganolbwyntio ar fesurau iechyd a diogelwch, megis gwella awyru;
 - b) £45 miliwn o gyllid refeniw ychwanegol i gefnogi ysgolion wrth iddynt barhau i ddelio ag effeithiau parhaus y pandemig ac i baratoi ar gyfer gofynion y cwricwlwm newydd

[Comparing education catch-up spending within and outside the UK – Education Policy Institute \(epi.org.uk\)](#) *(Saesneg yn unig)*

[Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliannau 2 a 3 eu dad-ddethol]

Gwelliant 2. [Sian Gwellian \(Arfon\)](#)

Dileu pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn gresynu at effaith andwyol cyfyngiadau COVID-19 ar blant a phobl ifanc ledled Cymru.

Gwelliant 3. [Sian Gwellian \(Arfon\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod unrhyw effeithiau y mae'r pandemig COVID-19 parhaus yn eu cael ar blant a phobl ifanc yn y dyfodol, yn enwedig o ran dysgu ac iechyd meddwl, yn cael eu lleihau drwy fuddsoddi mewn:

- a) technoleg hidlo aer i sicrhau bod pob ymdrech yn cael ei wneud i gadw ysgolion yn agored ac yn ddiogel;
- b) darpariaeth iechyd meddwl i flaenoriaethu iechyd meddwl a llesiant.

8 Dadl Plaid Cymru – Bil Etholiadau Llywodraeth y DU

(60 munud)

NDM7894 [Siân Gwenllian \(Arfon\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau bod etholiadau'n deg ac yn hygyrch i bob pleidleisiwr.
2. Yn condemnio Llywodraeth y DU am gyflwyno'r Bil Etholiadau a fydd yn cyflwyno newidiadau mawr i etholiadau a gadwyd yn ôl, gan gynnwys ei gwneud hi'n ofynnol cyflwyno dulliau adnabod ffotograffig i bleidleisio.
3. Yn cefnogi ymgyrch #HandsOffOurVote sy'n ceisio sicrhau na chaiff unrhyw bleidleisiwr cyfreithlon ei droi i ffwrdd o'r blwch pleidleisio.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i wrthwynebu'r mesurau a gyflwynwyd gan y Bil Etholiadau ar bob cyfle gyda Llywodraeth y DU a chodi pryderon yn eu cylch.

Cyflwynwyd y gwelliant canlynol:

[Gwelliant 1. Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Dileu popeth ar ôl pwynt 1 a rhoi yn ei le:

Yn croesawu Bil Etholiadau Llywodraeth y DU a'i ddarpariaethau i gryfhau uniondeb etholiadau ledled y Deyrnas Unedig.

Yn nodi bod cyflwyno ID pleidleiswyr wedi'i gefnogi gan y Comisiwn Etholiadol a bod Swyddfa Sefydliadau Democrataidd a Hawliau Dynol y Sefydliad ar gyfer Diogelwch a Chydweithredu yn Ewrop wedi datgan bod ei absenoldeb yn risg diogelwch.

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gydweithio â Llywodraeth y DU i wella uniondeb yr holl etholiadau a gynhelir yng Nghymru.

9 Cyfnod Pleidleisio

10 Dadl Fer

(30 munud)

NDM7892 [Russell George \(Sir Drefaldwyn\)](#)

Manteision adfer camlas Trefaldwyn: edrych ar gynnydd a manteision y gwaith adfer parhaus sy'n cael ei wneud gan grŵp angerddol o unigolion, gwirfoddolwyr a sefydliadau lleol.

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 1 Chwefror 2022